

POPRAWIONE STANDARDY OPRACOWANIA I UDOSTĘPNIENIA MATERIAŁÓW I PROGRAMÓW EDUKACYJNYCH KIEROWANYCH DO NAUCZYCIELI I UCZNIÓW Z ZAKRESU EDUKACJI FINANSOWEJ

I. Grupa docelowa - nauczyciele i uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Uwaga:

Uwzględnienie w ramach grupy docelowej wszystkich grup wiekowych.

II. Zgodność z podstawą programową:

1. Przypisanie każdego materiału lub programu edukacyjnego do konkretnego punktu podstawy programowej (*szkoła, przedmiot, dział, punkt*).
2. Cele kształcenia i wychowania (*tj. w zakresie kształtowania postaw*) powinny być jasno sformułowane oraz zgodne z podstawą programową, powinny dominować cele w zakresie kształtowania umiejętności związanych z funkcjonowaniem na rynku finansowym i postaw uczniów, a cele w zakresie wiedzy powinny być tylko bazą do kształtowania umiejętności.
3. Treści nauczania materiałów i programów edukacyjnych powinny być zgodne z treściami nauczania zawartymi w podstawie programowej kształcenia ogólnego z zakresu rynku finansowego oraz finansów publicznych (...).
4. Materiały i programy powinny być dostosowane do warunków i sposobów realizacji określonych w podstawie programowej.

Uwagi:

- W przypadku materiałów dla innych grup odbiorców należałoby rozważyć stworzenie dodatkowego dokumentu (np. strategii w zakresie propagowania edukacji finansowej), do którego można się będzie odwołać w przypadku braku podstawy programowej.
- W przypadku szkoły podstawowej nie ma możliwości odniesienia się do punktu podstawy programowej, ponieważ w szkole podstawowej nie ma przedmiotu podstawy przedsiębiorczości.

III. Poprawność merytoryczna i dydaktyczna.

Materiały i programy tworzone są przez ekspertów lub przez ekspertów weryfikowane. Powinni być to z jednej strony eksperci merytoryczni znający problematykę finansów, jak i eksperci z zakresu dydaktyki (metodyki) przedsiębiorczości i innych przedmiotów ekonomicznych. Każdy materiał powinien przechodzić przynajmniej dwie recenzje, merytoryczną i dydaktyczną. Powinny być to recenzje zewnętrzne wykonywane przez niezależnych ekspertów, dopuszcza się recenzje wewnętrzne, ale powinny to robić osoby niezależne od twórców danego materiału i nie zaangażowane w jego tworzenie.

Uwagi:

- Propozycja uzupełnienia o wymóg sprawdzenia każdego materiału także pod względem poprawności językowej.
- Nałożenie wymogów mocno determinuje budżet instytucji. Wymóg dwóch niezależnych ekspertów to przy materiałach edukacyjnych bardzo sporadycznie spotykane.

IV. Metody i techniki kształcenia.

Powinno się preferować aktywizujące metody kształcenia, nastawione nie tylko na nauczanie, ale także uczenie się, wykorzystujące nowoczesne środki dydaktyczne, w tym nowe technologie informacyjno-komunikacyjne.

Należy wykorzystywać takie metody i techniki, które będą:

- optymalnie dobrane do grupy docelowej,
- zgodne z założonymi celami kształcenia i mogą być łatwo włączone do szkolnego zestawu programów nauczania,
- uczyć przez doświadczenie,
- bazować na doświadczeniu uczniów i dotychczasowej lub zdobywanej wiedzy,
- innowacyjne, odpowiadające na współczesne wyzwania edukacyjne i oczekiwania dzieci i młodzieży, ale bazujące na dotychczasowych dobrych doświadczeniach.

V. Autorzy/instytucje zlecające opracowanie materiałów i programów zobowiązują się do ich uaktualniania.

Nie powinny być oferowane materiały stare, nieodpowiadające nowemu systemowi szkolnemu i podstawie programowej czy zdezaktualizowane pod względem stanu prawnego. Materiały powinny być rzetelnie dostosowane do aktualnych warunków systemu oświaty i podstawy programowej.

Uwagi:

Jak MF będzie to sprawdzało w praktyce? Niezbędna jest tzw. aktualność, pytanie jak to będziemy wszyscy weryfikować. Może od razu w rekomendacjach zapisać, że jest weryfikacja każdego roku, przez MF z członkami zespołu.

VI. Materiały i programy edukacyjne nie mogą zawierać żadnych form reklamy konkretnej instytucji czy produktu.

VII. Materiały i programy edukacyjne udostępniane są nieodpłatnie.

VIII. W przypadku konieczności rejestrowania i logowania, aby uzyskać dostęp do materiałów powinno być zapewnione bezpieczeństwo przechowywania danych zgodnie z RODO.

Zaleca się ograniczanie wszelkich barier dostępowych do materiałów oraz programów i jeśli to nie jest absolutnie konieczne nie uzależniać ich udostępnienia od zgody na przetwarzanie danych osobowych.

Uwagi:

W punkcie VII było pomieszenie bezpłatności z koniecznością przestrzegania bezpieczeństwa przechowywania danych zgodnie z RODO.

IX. Instytucja tworząca materiały i prawa autorskie zapewnia poszanowanie praw autorskich i innych w zakresie ochrony własności intelektualnej.

Konieczne jest zawieranie z autorami/właścicielami praw stosowne umowy przenoszące autorskie prawa majątkowe, aby możliwe było maksymalne rozpowszechnienie materiałów bez różnego typu opłat licencyjnych i innych ponoszonych przez szkoły.

X. Opracowanie, recenzowanie i weryfikacja materiałów i programów odbywa się na koszt własny instytucji, która je wytwarza.

Ministerstwo Finansów zleca tylko ogólną ocenę czy dany materiał/program może być włączony do bazy zasobów edukacji finansowej i tym samym rekomendowany do użytku szkolnego.

XI. Zaleca się prowadzenie ewaluacji wykorzystywanych materiałów i programów.

Powinny opierać się one nie tylko na statystykach wykorzystania, ale także na zbieranych od nauczycieli opiniach/doświadczeniach z ich użycia.

Uwagi:

Czy instytucje same mają zbierać informacje od nauczycieli? Czy będą wyznaczone osoby w MF, które będą to robiły? Na stronie portalu, w bazie powinien być formularz oceniający te materiały oraz możliwość przesłania uwag.

XII. Każdy zgłoszony zasób do bazy materiałów i programów edukacji finansowej powinien zawierać metryczkę przewodnią, pozwalający na dobre zaklasyfikowanie go do odpowiedniej kategorii.

Metryczka będzie zawierać:

- nazwę materiału/programu
- typ (materiał/program)
- instytucję/e sprawczą/e (wytwarzającą/e dany materiał/program)
- poziom kształcenia: szkoły podstawowe, szkoła ponadpodstawowa (w razie potrzeby rozróżnienie: liceum/techniku, szkoła branżowa I i II stopnia)
- odbiorcę: dyrektor szkoły i innej placówki edukacyjnej, nauczyciele, wychowawcy, uczniowie (bezpośrednio), rodzice/dziadkowie (dotyczy tylko materiałów/programów, w których zakłada się udział rodziców/dziadków we wsparciu edukacji w szkole)

Metryczka będzie zawierać cd.:

- odbiorcę: dyrektor szkoły i innej placówki edukacyjnej, nauczyciele, wychowawcy, uczniowie (bezpośrednio), rodzice/dziadkowie (dotyczy tylko materiałów/programów, w których zakłada się udział rodziców/dziadków we wsparciu edukacji w szkole)
- przedmioty szkolne (w tym zajęcia z wychowawcą) lub zajęć pozalekcyjnych (np. kółka zainteresowań) w ramach których może być użyty materiał (w przypadku zajęć pozalekcyjnych warto starać się przypisać do danego przedmiotu, jeśli to jest możliwe)
- punkty podstawy programowej, których realizacja wspierana może być przez program/materiał (jedno z ważnych kryteriów wyszukiwawczych).

Uwagi:

- Kto uzupełnia lub weryfikuje metryczkę?
Czy autorzy klasyfikując swój program lub materiał w bazie sami będą wypełniać metryczkę, decydując tym samym, do jakiej grupy uczniów, nauczycieli trafi?
- Wyszukiwanie, tylko wg podstawy programowej czy też wg innych kryteriów, np. słów kluczowych?

Propozycja dodatkowego standardu:

Zalecenie aby każdy materiał czy program edukacyjny zawierał elementy szkolenia dla nauczycieli.

Uwagi ogólne:

- Brakuje informacji ogólnych – kiedy rusza baza, kto w niej będzie i na jakich zasadach, jak też informacji technicznych o udostępnianiu materiałów w bazie.
- Zasady są napisane zbyt górnolotnie i ciężko językowo.
- Brakuje informacji o tym, ile ten projekt kosztuje, kto jest jego autorem i jednocześnie opiekunem.

- Brakuje informacji technicznych o udostępnianiu materiałów w bazie.
- W jaki sposób/gdzie miałyby być dostarczane materiały drukowane? Czy baza uwzględnia tylko materiały on-line?
- Np. Mapa edukacji finansowej, która jest również publikowana na stronie internetowej ZBP zawiera wykazy programów i projektów edukacji finansowej oraz ich opisy, stąd warto uzgodnić zakres wzajemnego uzupełniania się publikacji.

- Przedstawione na czerwcowym spotkaniu Standardy są ciekawą propozycją sformalizowania oceny projektów edukacyjnych dostępnych na rynku.
- Brak uwag do Standardów to efekt tego, że to bardzo dobry materiał!

Dziękuję za uwagę.

Monika.Wojciechowska@mf.gov.pl